కరెంట్ అపైర్స్ 17 June 2025

మాకారియోస్ III ఆర్డర్ గ్రాండ్ క్రాస్

సైప్రస్ పర్యటన రెండవ రోజు భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి నికోసియాలోని రాష్ట్రపతి భవనంలో సన్మానం అందించారు. అక్కడ జరిగిన సమావేశంలో సైప్రస్ రాష్ట్రపతి నికోస్ క్రిస్టోడౌలైడెస్ ఆయనకు మాకారియోస్ III ఆర్డర్ యొక్క గ్రాండ్ క్రాస్ పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేశారు. ఇది సైప్రస్ గణతంత్రం యొక్క అత్యున్నత పౌర గౌరవం.

గాలి విద్యుత్ వృద్ధి

2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారత్లో గరిష్ఠ గాలి విద్యుత్ సామర్థ్యం కలిపిన రాష్ట్రంగా కర్ణాటక నిలిచింది – 1,331.48 మెగావాట్లు. తదుపరి స్థానాల్లో తమిళనాడు (1,136.37 మెగావాట్లు), గుజరాత్ (954.76 మెగావాట్లు) ఉన్నాయి. గ్లోబల్ విండే 2025 వేడుకల్లో బహుమతి ప్రదానం జరిగింది.

రాష్ట్రం మొత్తం గాలి విద్యుత్ స్థాపిత సామర్థ్యం ఇప్పుడు 7,351 మెగావాట్లు. 17 GW గాలి ప్రాజెక్టులకు ప్రణాళికలు ఉన్నా యి, అందులో 5 GW పునరుత్పాదక ఎనర్జీ క్లస్టర్ కింద.

భారతదేశం ప్రస్తుతానికి ప్రపంచ గాలి విద్యుత్ ఉత్పత్తిలో నాల్గవ స్థానంలో ఉంది – స్థాపిత సామర్థ్యం 51.5 GW. 2030 నాటికి 500 GW పునరుత్పాదక శక్తిని సాధించాలనే లక్ష్యం ఉంది, అందులో 100 GW గాలి నుంచి.

మొదటి సైబర్-సెక్యూరిటీ ఆపరేషన్ సెంటర్

మహారాష్ట్ర స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ (MSC బ్యాంక్) సహకార బ్యాంకుల కోసం 'సహకార్ సురక్షా' అనే దేశంలోనే మొట్టమొదటి ప్రత్యేక సైబర్ సెక్యూరిటీ సెంటర్ను వాశి, నవి ముంబైలో ప్రారంభించింది. ఈ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేసేందుకు ₹50 కోట్ల పెట్టుబడి పెట్టారు.

నైట్రోక్యాప్ - 2025 ఫుడ్ ప్లానెట్ ప్రైజ్

నైట్రోక్యాప్ ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద పర్యావరణ బహుమతి అయిన 2025 ఫుడ్ ప్లానెట్ ప్రైజ్ గెలుచుకుంది. ఇది ఫాసిల్-రహిత, స్థానికంగా ఉత్పత్తి చేసిన ప్రత్యామ్నాయ నైట్రోజన్ ఎరువులను అందించే సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేసింది. ఈ విజయం వాతావరణ రోగ నిరోధక వ్యవసాయ పరిష్కారాలపై గ్లోబల్ దృష్టిని ఆకర్షించింది.

కంచూరియా త్రిపురెన్సిస్ మరియు కంచూరియా ప్రియశంకరి

త్రిపురాలో రెండు కొత్త పుట్టగొడుగుల (ఎర్త్వార్మ్స్) జాతులు కనుగొనబడ్డాయి – కంచూరియా త్రిపురెన్సిస్ మరియు కంచూరియా ప్రియశంకరి. కాళీ టైగర్ రిజర్వ్ లో వైల్డ్ లైఫ్ టూరిజం పై సంరక్షణ కార్యకర్తలు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

పోర్ట్యులాకా భారత్

పోర్ట్యులాకా భారత్ అనే కొత్త పుష్పించే మొక్క జాతి జైపూర్ సమీపంలోని అరావళి కొండల రాతిబడి మరియు అర్ధశుష్క ప్రాంతంలో కనుగొనబడింది. ఇది అసాధారణ ఆకృతులతో ఉంటుంది.

కాళి టైగర్ రిజర్వ్

కాళీ టైగర్ రిజర్వ్, మునుపటి పేరైన డాండేలి-అంశి టైగర్ రిజర్వ్, కర్ణాటకలోని ఉత్తర కన్నడ జిల్లాలో ఉంది. ఇది 834.16 చ.కి.మీ. విస్తీర్ణంలో విస్తరించి ఉంది. ఇందులో డాండేలి వైల్డ్ లైఫ్ సౌంక్స్కువరీ మరియు అంశి నేషనల్ పార్క్ ఉన్నాయి.

వాలి ఫ్టిచర్

వాలి ఫివర్, అక్యయట్ కోక్సిడియోయిడోమైకోసిస్ అని కూడా పిలుస్తారు, ఇది కోక్సిడియోయిడ్స్ శిలీంద్రాల వల్ల కలిగే ఫంగల్ ఇన్ఫెక్షన్. ఇది అమెరికా, మెక్సికో, మధ్య మరియు దక్షిణ అమెరికాలోని కొన్ని మట్టిలో ఉంటాయి. కుక్కల ద్వారా తొలినాళ్లలో గుర్తించవచ్చని తాజా అధ్యయనం చెబుతోంది.

ఆచల్ ఫాస్ట్ పెట్రోల్ వెసెల్

ఆచల్ ఫాస్ట్ పెట్రోల్ వెసెల్ భారత తీర రక్షణ దళం కోసం గోవా షిప్యూర్డ్ లిమిటెడ్ నిర్మిస్తున్న ఎనిమిది ఓడలలో ఐదవది. ఇది 60% స్వదేశీ కంటెంట్ కలిగి ఉంది. దీని పొడవు 52 మీటర్లు, వెడల్స్టు 8 మీటర్లు, బరువు 320 టన్నులు.

ET-LDHCM နွှာလာဆီ క్షిపణి

భారతదేశం తన అత్యంత ఆధునిక స్వదేశీ అభివృద్ధి చెందిన ET-LDHCM హైపర్సోనిక్ క్రూయిజ్ క్షిపణి పరీక్షకు సిద్ధమవుతోంది. ఇది 'ప్రాజెక్ట్ విష్ణు' క్రింద DRDO ద్వారా అభివృద్ధి చేయబడింది. ఇది భూ, సముద్రం, గగనతలంపై నుండి ప్రయోగానికి రూపొందించబడింది.

రేడియో నెళ్లిక్క

కేరళ రాష్ట్ర బాలల హక్కుల పరిరక్షణ కమిషన్ (KeSCPCR) పిల్లల కోసం ప్రత్యేక ఇంటర్నెట్ రేడియో స్టేషన్ అయిన 'రేడియో నెళ్లిక్క' ప్రారంభించనుంది.

రిండర్పెస్ట్ వైరస్

భోపాల్లోని ICAR-NIHSADను WOAH మరియు FAOల ద్వారా ప్యారిస్ లో జరిగిన 92వ జనరల్ సెషన్లో కేటగిరి A రిండర్పెస్ట్ హోల్డింగ్ ఫెసిలిటీగా గుర్తించారు.

NAKSHA కార్యక్రమం

NAKSHA (National Geospatial Knowledge-Based Land Survey of Urban Habitations) అనేది సాంకేతిక ఆధారిత కార్యక్రమం, ఇది పట్టణ భూసేవలను ఆధునికీకరించేందుకు రూపొందించబడింది. దీనిని గ్రామీణ అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖలోని భూసంపత్తుల విభాగం అభివృద్ధి చేసింది. ఇందులో Survey of India, MPSeDC మరియు NICSI భాగస్వాములుగా ఉన్నారు.

భారత రిజిస్ట్రార్ జనరల్

భారత రిజిస్ట్రార్ జనరల్ మరియు జనగణన కమిషనర్ (RGI) దేశవ్యాప్తంగా జనగణన మరియు పౌర నమోదు నిర్వహణకు ప్రధాన అధికారి. ఇప్పుడు ఇది హోంమంత్రిత్వ శాఖలో అదనపు కార్యదర్శి స్థాయి సీనియర్ సీవిల్ సర్వెంట్ ద్వారా నిర్వహించబడులోంది. 2027 జనగణనకు సన్నా హాలు మొదలయ్యాయి.

శిప్కి లా పాస్

హimachal Pradesh రాష్ట్రంలోని కిన్నౌర్ జిల్లాలో 3,930 మీటర్ల ఎత్తులో ఉన్న శిప్కీ లా పాస్ మోటారు వాహనాలకు అనుకూలమైన ఎత్తైన ఘాట్. ఇది భారత-చైనా సరిహద్దులో ఉంది. ఈ మార్గంలో లాంగ్చెన్ జాంగ్బోగా పిలువబడే సుట్లెజ్ నది భారతదేశంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఇది పూర్వంలో 'పెమా లా'గా కూడా పిలవబడింది.